

risico-inventarisatie

Omgaan met Social Media binnen JongNL

De social media is niet meer weg te denken uit onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij JongNL. Leiding, leden en ouders maken hier in meer of mindere mate gebruik van. Daarom is het goed om binnen JongNL hierover na te denken en waar nodig, op afdelingsniveau, afspraken te maken. Het gaat dan om de vraag wat wel en wat, volgens de wet, niet mag en wat je beter niet kunt doen.

Wat verstaan we onder 'social media'?

Omgaan met social media is het gebruik maken van online programma's waarmee informatie kan worden gezocht, gedeeld en gepresenteerd. Denk daarbij aan what's app, twitter, hyves, facebook, linkedin, youtube en de wat minder bekende varianten daarop.

Gebruik van Social media biedt kansen

Het posten van berichten over JongNL biedt kansen. Je kunt laten zien dat je als afdeling, district of provincie iets (groots) organiseert, dat je het naar je zin hebt bij JongNL, dat je deel hebt genomen aan een gave activiteit en/of dat je trots bent op jouw club! Dit kan bijdragen aan een beter imago van JongNL bij vrienden, familie en dorpsgenoten (potentiële nieuwe leiding/ leden). Ook kan het delen van kennis en informatie leiden tot een beter beeld van wát JongNL nu eigenlijk is. Dat vinden we belangrijk. De informatie die we delen moet dan wel bijdragen aan een positief imago van onze club.

Zorgvuldigheid vereist

Het gebruik van social media is niet zonder risico's. Iedereen kent wel een voorbeeld van een door social media uit de hand gelopen situatie. Een bekend voorbeeld is het feestje dat de Harense Merthe wilde organiseren via Facebook en dat volledig uit de hand liep. Ongewild kwamen duizenden mensen naar Haren met alle gevolgen van dien. Blijkbaar is social media iets waar zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Met alle voorbeelden in ons achterhoofd zou je moeten constateren dat bestuurders en leiding van JongNL zich bewust moet zijn van de berichten die zij plaatsen op de social media. Met één druk op de knop staat iets online en het is niet gemakkelijk, of zelfs onmogelijk, om geplaatste berichten naderhand weer te (laten) verwijderen. Van belang is dat deze berichten niet alleen door vrienden gelezen worden, maar kunnen ook gezien, gelezen, beoordeeld en doorgestuurd worden door medeleiding, bestuur, leden en ouders.

Dit alles pleit voor discussie en het maken van afspraken binnen je afdeling. Bespreek met elkaar wat absoluut niet kan en geef, als je regels stelt, deze ook handen en voeten. Met andere woorden: ben zo concreet mogelijk.

Voorbeelden van absolute don'ts zijn:

- foto's of filmpjes van vrijwilligers/leiding in beschonken toestand of die seksueel getint zijn;
- berichten van leiding aan leden die eindigen met XXX, ❤️, 😊, 🤔;
- té populair taalgebruik en schuttingtaal;
- beledigen, discrimineren, aanstootgeven;
- iemand lastig vallen.

Bovenstaande don'ts gelden vooreerst voor de social media die de naam JongNL draagt. Leden en leiding zullen ook privé accounts hebben. Vooral leiding moet zich realiseren dat zij voor de buitenwereld altijd gezien wordt als leiding van JongNL. Dat heeft consequenties voor de manier waarop leiding met social media omgaat. Recent voorbeeld: Enige tijd geleden zorgde een coke-snuivende gymleraar voor veel ophef. Op facebook dook het filmpje op van de leraar die op de tribune bij de klassieker Feyenoord-Ajax leek te snuiven. Leerlingen hadden het filmpje honderden keren gedeeld. De leiding van de school nam maatregelen.

Veiligheid

Iedereen die als vrijwilliger, leider of bestuurslid bij JongNL betrokken is heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om de veiligheid van leden, ouders en bezoekers. Dat begint met het afspreken van duidelijke en gecommuniceerde normen en waarden en de handhaving daarvan, óók digitaal. Maak dit onderwerp bespreekbaar, binnen de afdeling, het district en de provincie en leg in een protocol vast dat onbehoorlijk gedrag niet wordt getolereerd.

Zorg ervoor dat een protocol breed gedragen wordt, enkele malen in een jaar herhaald. Bespreek ook welke gevolgen het afwijken van het protocol kan hebben.

Voorcom onveilige situaties

Voorbeelden die voor onveiligheid kunnen zorgen zijn:

- gekleineerd worden via Facebook of Youtube-filmpjes;
- dreigberichten krijgen via Facebook, What's app, etc.;
- digitale seksuele uitlokking, intimidatie of beschuldiging daarvan.

Dit soort zaken horen bij JongNL niet thuis.

Afspraken vooraf

Heeft jouw afdeling of groep een website en/of facebook-pagina en worden daarop foto's gedeeld van groepsbijeenkomsten en activiteiten, zorg er dan voor dat iedereen hiervan weet. Laat de ouders hier vooraf schriftelijk toestemming voor geven, dan krijg je achteraf geen boze reacties of verbaasde ouders aan de telefoon. Heeft iemand hier bezwaar tegen, dan kun je daar rekening mee houden. Bij nieuwe leden kan dit een aandachtspunt zijn op het opgaveformulier nieuwe leden. Zorg dat dit aandachtspunt op het opgaveformulier (nieuwe) leden terecht komt.

Ook is het goed met leden en leiding af te spreken dat er géén foto's of berichten geplaatst worden die vallen onder de hierboven genoemde 'onveilige situaties'.

Voorbeelden en wat doe je wel en wat vooral niet op social media

- Informatie delen over JongNL is toegestaan mits deze niet vertrouwelijk is en het JongNL niet schaadt. Zie je negatieve berichten voorbij komen, meld dit dan bij de leiding of het bestuur. OM erachter te komen wat niet vertrouwelijk is en wat negatieve berichten zijn is het goed, samen met leden en leiding, een lijst te maken. Steeds als zich een voorbeeld aandient kan de lijst aangevuld worden;
- Wordt geen 'vrienden' van leden op facebook en scherm je profiel af. Maak eventueel een facebookgroep aan voor jouw groep;
- Respecteer de privacy van anderen. Vraag toestemming aan de betrokkenen als je een bericht, foto of filmpje op social media plaatst;
- Realiseer je dat online informatie eeuwig online staat. Bedenk dus goed hoe je wilt overkomen in tekst, beeld en geluid (en niet alleen dat ene moment). JongNL kiest voor imago en kwaliteit: straal dat ook uit;
- Ontstaat een discussie na jouw post, laat die dan niet uit de hand lopen. Je kunt je afvragen of social media de plaats is om een discussie over zaken die spelen in je eigen afdeling te voeren;
- Ga nooit in discussie met leden of ouders op sociale media, ook niet via what's app. Bel mensen op en maak een afspraak dan stopt de discussie;
- Gedraag je netjes: gebruik geen asociale taal of scheldwoorden;
- Gedraag je respectvol: schelden, pesten, beledigen, discrimineren, etc. is uit den boze;

Bij schending van bovenstaande richtlijnen worden passende maatregelen getroffen. Bespreek in het bestuur wat de consequenties zijn als de genoemde normen en waarden niet gehandhaafd worden. Zorg dat je weet wat voor jouw afdeling een passende maatregel is. Communiceer deze consequenties duidelijk naar leden, leiding en ouders.

Gebruik van mobiele telefoons tijdens de groepsbijeenkomst

Het wel of niet gebruiken en/of de telefoon bij je hebben tijdens activiteiten van JongNL levert altijd veel discussie op zeker als het gaat om veiligheid en bereikbaarheid. Maak daarom afspraken over het gebruik van mobiele telefoons tijdens de groepsbijeenkomsten en andere activiteiten. Vanaf een jaar of 12 krijgen steeds meer leden een mobiele telefoon met what's app, facebook, instagram, snapshot en zo meer. Belangrijk hierbij is dat leden en leiding een gevoel krijgen bij waarden en normen en sociaal aanvaardbaar gedrag. Want wat zou jij ervan vinden als op jouw feestje iedereen aan het bellen of appen is? Of als jij een spel aan het uitleggen bent de leden hun facebook bijhouden. Wij pleiten voor discussie, met een verbod kom je er niet.

Bespreek wat wel mag en wat niet. Mogen foto's of filmpjes die tijdens de groepsbijeenkomsten gemaakt worden zomaar doorgestuurd worden, of wil je daar als leiding zeggenschap over? Maak samen met de leden afspraken. Kinderen en jongeren waarden overleg of inspraak over deze kwestie.

Sta je het gebruik eerst oogluikend toe, dan is het later lastig om het alsnog te verbieden. Ben je vanaf het begin duidelijk dat de het gebruik van de telefoon niet toegestaan is binnen JongNL, dan weten leden waar ze aan toe zijn en laten hun mobieltjes thuis of in de jaszak. Dat bespaart vervelende discussies later. En...als afgesproken wordt dat de telefoon taboe is tijdens activiteiten moet je wel alternatieven bieden in het kader van veiligheid en bereikbaarheid en regelen dat telefoons goed opgeborgen worden.